

Sygn. akt: II AKa 281/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Michał Marzec
Sędziowie	SA Wojciech Paluch (spr.) SO del. Piotr Mika
Protokolant	Marta Jodłowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej Częstochowa – Północ w Częstochowie Agaty Bekus

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2022 r. sprawy

N. K. s. P. i J., ur. (...) w C.

oskarżonego o czyny z art. 218 § 1a k.k., art. 286 § 1 k.k., art. 284 § 1 k.k. i inne

na skutek apelacji obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 18 marca 2022 roku, sygn. akt II K 155/20

- utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
- zwalnia oskarżonego N. K. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

SSO del. Piotr Mika SSA Michał Marzec SSA Wojciech Paluch

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 281/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji	
wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 18 marca 2022 roku, sygn. akt II K 155/20	
1.2. Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	

1.3. Granice zaskarżenia		
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	

1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski	
---------------------	--

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów		
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

1.1.6. Dowody nieuwzględnione ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Zarzut obrazy przepisów postępowania (art. 4 k.p.k., art 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k.) i związany z nim zarzut błędu w ustaleniach faktycznych	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku bardzo szczegółowo przeanalizował okoliczności zarówno obciążające jak i łagodzące występujące po stronie oskarżonego i wpływające na przyjęcie zawinięcia. Sąd Apelacyjny w pełni podziela zaprezentowane tam poglądy i aby się nie powtarzać odsyła do tegoż uzasadnienia. Sąd Okręgowy prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadził postępowanie</p>		

dowodowe i trafnie uznał, że oskarżony dopuścił się przestępstw przypisanych mu w wyroku.

W szczególności sąd I instancji na rozprawie zetknął się bezpośrednio ze świadkami M. L., K. L., A. V., P. Z., D. K., D. P., M. P., K. J. i O. K., a nade wszystkim z obszerną dokumentacją w postaci umów o współpracy, faktur VAT, umów o pracę, zaświadczeń z KRS i CEiDG. Przeanalizował też złożone w śledztwie wyjaśnienia oskarżonego, który mimo prawidłowego zawiadomienia ani razu nie stawił się w sądzie. Ocena powyższych dowodów dokonana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jest zgodna z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego i w żadnym razie nie narusza wyrażonej w art. 7 k.p.k. zasady swobodnej oceny dowodów. Sąd I instancji kompleksowo ocenił wspomniane dowody, wskazując na podobieństwo w działaniu na szkodę poszczególnych osób, a także oczywistą nieracjonalność poszczególnych posunięć gospodarczych oskarżonego działającego w imieniu firm (...), N. K. (...) (...) sp. z o.o.. Nie sposób tego tłumaczyć dopuszczalnym ryzykiem gospodarczym, skoro brak było jakichkolwiek szans na wywiązanie się z zawartych przez oskarżonego umów. Do tych kwestii szczegółowo odniósł się Sąd Okręgowy na str. 14-15 uzasadnienia, stąd zbędne jest powtarzanie zaprezentowanej tam argumentacji.

Okoliczność, że Sąd Okręgowy nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego w świetle zasady swobodnej oceny dowodów nie może budzić żadnych zastrzeżeń sądu II instancji, skoro swe zdanie sąd meriti w sposób

należyty i wyczerpujący uzasadnił, wskazując na szereg nieścisłości, sprzeczności występujących w wersji podanej przez oskarżonego. „Nie dochodzi do naruszenia dyrektywy zawartej w art. 5 § 2 k.p.k. wtedy, gdy wprawdzie istnieją dwie grupy przeciwstawnych sobie dowodów, ale ustalając przebieg wydarzeń sąd orzekający oprze się na dowodach, które wspierają przyjęty stan faktyczny z jednoczesnym przedstawieniem argumentacji przemawiającej za takim wyborem i wskazaniem dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym” (post. SN, III KK 46/07, OSNwSK 2007/1/943). Sąd poddał analizie zarówno zeznania świadków, jak i wyjaśnienia oskarżonego. Swe stanowisko prawidłowo uzasadnił. Opisał wszelkie dowody dotyczące przedmiotowych zdarzeń. Wskazał dlaczego nie ma wątpliwości, co do sprawstwa oskarżonego. Jak zgodnie przyjmuje się w orzecznictwie dyspozycja art. 5 § 2 k.p.k. skierowana jest do sądu, a nie do uczestników postępowania. Przepis art. 5 § 2 k.p.k. nie ma odniesienia do wątpliwości, które ma w zakresie postępowania dowodowego któraś ze stron procesu karnego, natomiast przepis ten dotyczy wyłącznie wątpliwości, które mogły powstać po stronie sądu co do interpretacji zgromadzonego materiału dowodowego, i wskazuje, jak należy w takiej sytuacji postąpić (m.in. wyrok SA w Katowicach, II AKa 389/08, Prok.i Pr.-wkl. 2009/10/37). Zatem skoro sąd meriti nie miał wątpliwości co do sprawstwa wspomnianych czynów, a swe stanowisko w sposób wyczerpujący i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego uzasadnił,

zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. nie mógł zostać uwzględniony.

Co do zarzutu obrazy art. 4 k.p.k. dodatkowo należy zauważyć, że ten przepis formułuje ogólną zasadę procesową i aby trafnie podnieść zarzut jego naruszenia, skarżący wskazać powinien na obrazę konkretnego przepisu (lub przepisów) postępowania gwarantujących przestrzeganie zasady obiektywizmu (post SN, V KK 62/2018, LEX nr 2490938), a w niniejszej sprawie ten wymóg nie został spełniony.

Kończąc tę część rozważań należy także zwrócić uwagę na wewnętrzną sprzeczność zarzutów apelacji, w których obrońca zarzuca wyrokowi jednocześnie naruszenie art. 5 k.p.k., w tym zasady in dubio pro reo i dowolną ocenę dowodów - art. 7 k.p.k.. Skarżący może bowiem skutecznie powoływać się na treść art. 5 § 2 k.p.k. tylko wtedy, gdy sąd orzekający po przeprowadzeniu postępowania dowodowego dokona wszechstronnej oceny dowodów, zgodnie z wymogami art. 7 k.p.k. i mimo tego nie usunie wątpliwości, co do istotnych okoliczności sprawy. Nie można zatem skutecznie podnosić obrazy reguł przewidzianych w tych dwóch normach prawnych.

W istocie zarzuty apelacji stanowiły jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami sądu I instancji i do sprawy nie wniosły niczego nowego. Nie wykazano w nich, nawet w najmniejszym stopniu, by ustalenia faktyczne dokonane przez sąd orzekający były dotknięte jakąkolwiek wadą.

Na marginesie powyższych rozważań należy odnieść się też do argumentacji zaprezentowanej

w piśmie drugiego obrońcy oskarżonego z dnia 29 listopada 2022 r. Nie sposób tłumaczyć zachowania oskarżonego w toku procesu chorobą i niemożnością stawiennictwa na rozprawie. Jak wynika z przedłożonej dokumentacji pobyt oskarżonego w szpitalu trwał 3 tygodnie i miał miejsce po trzech latach od popełnienia przypisanych oskarżonemu przestępstw. Co ważne w tym okresie sąd meriti nie wyznaczał rozpraw ze względu na przesłanie akt biegłej z zakresu analizy kryminalnej. W świetle aktualnego brzmienia przepisów procedury karnej (art. 374 k.p.k.) obecność oskarżonego na rozprawie jest jego prawem, a nie obowiązkiem. Należy zatem przyjąć, że niestawiennictwo N. K., mimo prawidłowego powiadomienia a co za tym idzie rezygnacja z przedstawienia własnej wersji przebiegu zdarzeń – było wynikiem świadomie podjętej strategii. Dla porządku trzeba jednak wskazać, że na każdym terminie rozprawy obecny był ustanowiony przez oskarżonego obrońca.

Z kolei co do zarzutu popełnienia przestępstwa na szkodę D. K., to realność udzielonej pożyczki wynika nie tylko z pisemnej umowy, ale przede wszystkim z relacji pokrzywdzonego. W pozostałym zakresie wspomniane stanowisko stanowi powielenie argumentacji zawartej w apelacji i ma charakter jednoznacznie polemiczny z ustaleniami sądu.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego

zasadny

częściowo zasadny

	# niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wniosek bezzasadny w świetle argumentacji zaprezentowanej powyżej.		
3.2.	Zarzut rażącej niewspółmierności kary	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Nie sposób uznać kar jednostkowych pozbawienia wolności i kary łącznej pozbawienia wolności wymierzonych oskarżonemu, za rażąco niewspółmiernie surowe, czyli za takie, której wadliwość jest oczywista, widoczna na pierwszy rzut oka. Wspomnieć tu należy, że oskarżonego uznano za winnego popełnienia 138 przestępstw przeciwko mieniu i prawom pracowniczym. Całość działania oskarżonego mieściła się w przedziale ledwie czterech miesięcy, zatem nasilenie przestępczego zamiaru było bardzo wysokie. Oskarżony, jak trafnie zaznaczył sąd I instancji, swym działaniem doprowadził do niewypłacalności firm pokrzywdzonych, a mimo młodego wieku był już karany. Niemniej za przypisane oskarżonemu poszczególne przestępstwa i ciągi przestępstw, sąd I instancji wymierzył oskarżonemu kary pozbawienia wolności bliskie ustawowemu</p>		

<p>minimum. Wymierzając z kolei karę łączną poruszał się w zakresie od 2 lat pozbawienia wolności do 7 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności. Przesłpstwa zostały popełnione na szkodę różnych osób i godziły w odmienne dobra chronione prawem. Stąd finalnie wymierzona kara łączna 5 lat pozbawienia wolności, choć z pewnością nie jest łagodna, to jednak nie spełnia kryterium kary rażąco niewspółmiernie surowej.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kar jednostkowych pozbawienia wolności i kary łącznej pozbawienia wolności w niższym wymiarze</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Uzasadnienie powyższego zarzutu w apelacji jest bardzo lakoniczne i właściwie nie zawiera żadnej argumentacji za obniżeniem kar jednostkowych pozbawienia wolności i kary łącznej pozbawienia wolności. Z kolei orzeczone zaskarżonym wyrokiem kary pozbawienia wolności nie spełniają kryterium kar rażąco niewspółmiernie surowych.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>4.1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Całość orzeczenia	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Opisane w sekcjach 3.1. i 3.2.	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia	

5.3.1.3.1.	Konieczność postępowania	umorzenia	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.			# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
6. Koszty Procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
2	Oskarżonego zwolniono od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, gdyż nie posiada majątku.		
7. PODPIS			
SSO del. Piotr Mika SSA Michał Marzec SSA Wojciech Paluch			

1.11. Granice zaskarżenia	
----------------------------------	--

Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	uznanie oskarżonego za winnego przypisanych mu czynów, wysokość orzeczonej kary		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany		

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana